

Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Äntu külas Põua kinnistu eraldisel 4 aegjärgse raie ning eraldistel 5 ja 7 sanitaarraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes OÜ Artiston Kinnisvara (registrikood 10606620) 20.01.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lg 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Äntu külas Põua kinnistu (registriosa nr 5206231, katastritunnus 92702:004:0572) eraldisel 4 aegjärgse raie ning eraldistel 5 ja 7 sanitaarraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 OÜ Artiston Kinnisvara (registrikood 10606620) volitatud esindaja Risto Sirgmetes esitas 20.01.2025 Keskkonnaametile metsateatised Põua kinnistu eraldisel 4 aegjärgse raie ning eraldistel 5 ja 7 sanitaarraie tegemiseks. Raie on kavandatud kokku 8,31 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 274 tm. Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr-te 50001100913, 50001100916 ja 50001100914 all.

Kavandatud raieala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluval Äntu looduslalal ning siseriiklikult kaitse alla võetud Äntu maastikukaitseala Äntu piiranguvööndis, kus kaitsekorra aluseks Vabariigi Valitsuse 06.06.2005 määrus nr 116 "Antu maastikukaitseala kaitse-eeskiri" (edaspidi kaitse-eeskiri).

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22, § 6 lg 3, § 7 p 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 4, MS § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 23). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 4).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Põua kinnistu eraldistel 5 ja 7 kavandatakse sanitaarraiet kokku 6,31 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 120 tm. Sanitaarraie eesmärgiks on metsa hooldamine. Sanitaarraiet tehakse hooldusraiena metsa sanitaarse seisundi parandamiseks ja ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamiseks, kui see ei ohusta elustiku mitmekesisust (MS § 28 lg 4 p 2, lg 7 p 3). Sanitaarraie käigus ei tohi puistu täius langeda alla 30% (metsa majandamise eeskirja¹ § 6 lg 3), kuid Keskkonnaministeeriumi (praegune Kliimaministeerium) 16.04.2020 käskkirjaga nr 1-2/20/180 on alatatud Äntu maastikukaitseala kaitse-eeskirja muutmine, mille kohaselt sanitaarraie tegemisel ei tohi täius langeda alla 40. Antud juhul on kavandatud eraldistel 5 ja 7 väikesemahulist raiet, kus puistu täius ei lange alla 40%.

Aegjärkset raiet kavandatakse eraldisel 4 2,0 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 154 tm. Aegjärgne raie on turberaiena uuendusraie liik (MS § 28 lg 4 p 1, § 30 lg 1). Uuendusraiet tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lg 6). Aegjärgse raie eesmärgiks on metsa järk-järguline uuendamine. Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuulavas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna (MS § 28 lg 6 ja § 30 lg 2).

Looduskaitseseaduse (LKS) § 14 lg 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektidel tuleb valik- ja turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” p 2 järgi tehakse aegjärkset raiet korduvate raiejärgudena. 45–64%-lise täiusega puistus tehakse aegjärkset raiet vähemalt kahe järguga, kusjuures esimese järguga ei tohi puistu esimese rinde täiust viia alla 30% ning 65%-lise ja suurema täiusega puistus tehakse aegjärkset raiet vähemalt kolme järguga, kusjuures esimese järguga ei tohi puistu esimese rinde täiust viia alla 50%. Põua kinnistu kehtivate 08.03.2021 registreeritud metsa inventeerimisandmete järgi on eraldisel 4 kasvava puistu esimese rinde täius 32%. Eraldisel 4 teostatakse aegjärgse raie viimane raiejärk. Turberaie viimase raiejärgu võib teha, kui raielangil kasvab metsa majandamise eeskirja § 15 alusel sobivaks tunnistatud liigi järelkasvu elujõulisi vähemalt 0,5 m kõrgusi puid vähemalt 1500 ühe hektari kohta. Keskkonnaameti poolt 13.01.2025 teostatud metsauuenduseksperimenti nr 10000044855 järgi on eraldisel viimase järgu aegjärgse raie tegemiseks nõutav uuendus olemas (kokku keskmiselt 1520 puud/ha (kuused, kased ja männid), kuid värskelt sadanud sügava lume tõttu võis osa nõuetekohasest uuendusest jääda lugemata).

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Põua kinnistu asub Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas. Kavandatud raieala jääb alale, kus kehtib Väike-Maarja Vallavolikogu 27.03.2024 otsusega nr 80 kehtestatud Väike-Maarja valla üldplaneering² millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

² Kättesaadav: <https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/20103075>

Põua kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspiirkonnas.

Kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m)³ on sama kinnistu eraldistel 1 ja 3 kehtivad sanitaarraiet lubavad registrikanded nr 50001100911 ja 50001100912 (kokku 2,08 ha suurusel alal, hinnangulise raiutava mahuga 51 tm) ja aegjärgset raiet lubav registrikanne nr 50001100915 (1,58 ha suurusel alal, hinnangulise raiutava mahuga 44 tm). Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldised 5 ja 7 asuvad jänesekapsa-mustika kasvukohatüübis, kus kasvab vastavalt keskealise ja valmiva metsa arenguklassi kuuluvad kuuse enamusega puistud. Eraldis 4 asub mustika kasvukohatüübis, kus kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raietest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raied läbi viiakse. Kavandatava raiealaga piirnevatel aladel ei esine selliseid häiringuid, mis võiksid mõjutada keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala ei paikne veekogude rannal või kaldal, märgalal ning alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kavandatav raieala paikneb kehtiva ja projekteeritava kaitsekorra alusel Äntu maastikukaitseala Äntu piiranguvööndis ja Natura 2000 võrgustikku kuuluval Äntu looduslal. Äntu piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine. Äntu maastikukaitseala kaitse-eeskirja muutmise väljatöötamise kavatsuse järgi on kaitseala peamine eesmärk kaitsta pinnavorme, metsi ja veekogusid.

Põua kinnistul kavandatavad raiealad piirnevad põhjast ja läänest Äntu maastikukaitseala Äntu piiranguvööndiga ning lõunast ja idast Äntu maastikukaitseala Äntu sihtkaitsevööndiga. Projekteeritava kaitsekorra järgi hakkab kinnistu piirnema (v.a kirdeosa) Äntu maastikukaitseala Äntu sihtkaitsevööndiga.

Eraldised 5 ja 7 jäävad II kategooria kaitsealuse linnuliigi, metsis (*Tetrao urogallus*), elupaika (registrikood KLO9117149). Eraldis 5 piirneb lõunast loodusdirektiivi⁴ metsaelupaigatüübiga rohundirikkad kuusikud (9050) ning eraldis 4 ja 7 metsaelupaigatüübiga soo-lehtmetsad (*9080).

Kultuuriväärtuseid raiealal ei leidu.

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

⁴ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raie mõju keskkonnaelementidele:

Projekteeritava kaitsekorra väljatöötamise kavatsuse kohaselt on Äntu maastikukaitsealal keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kui pinnas seda võimaldab, võib kaitseala valitseja lubada puidu kokku- ja väljavedu kuiva ilmaga.

Vesi - raiealal ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima - kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus - raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele - kavandatud raie neid elemente ei mõjuta. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega kuni üks kuu. Raie teostamise järgselt mõjud pöörduvad. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raied on kavandatud Äntu loodusalal. Ala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 p 2 alapunktis 530.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile.

Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Äntu loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lg 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lg 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu ehk eespool viidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel. Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega, vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatavate sanitaarraiate teostamisel säilib puistu esimene rinne. Aegjärksel raiel säilitatakse järelkasv ning raialale jäetakse säilikipuid koguses vähemalt 20 tm/ha. Metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu oluliselt.

Kavandatud raialal ei ole Äntu loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi I lisas nimetatud metaelupaigatüüpe (metaelupaiku) ega liikide leiukohti. Eraldi 5 piirneb lõunast loodusdirektiivi metaelupaigatüübiga rohundirikkad kuusikud (9050) ning eraldised 4 ja 7 metaelupaigatüübiga soo-lehtmetsad (*9080). Kavandatavatel raietel ei ole mõju väljaspool raiala asuvale elupaigale, ei halvene elupaiga pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ega struktuur.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud. Loodusdirektiivi elupaigatüüpidele vastavate alade kahjustamise vältimiseks tuleb elupaikade läbimist vältida ja kasutada ära varasema majandamise käigus olnud kokkuveoteid, suundudes kinnistu loodenurka jäävale pinnasteele.

Kuna kavandatava raiala mõjualas ja raialal ei asu lisaks eespool käsitletule muid Äntu loodusala kaitse-eesmärkideks olevate liikide elupaiku ega loodusdirektiivi elupaigatüüpe, siis kavandatav raietegevus Äntu loodusala kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Äntu loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud ala terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

⁵ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätteid (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

https://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envvtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

Raied on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Äntu maastikukaitseala Äntu piiranguvööndis.

Mõju Äntu maastikukaitseala kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Äntu loodusala kaitse eesmärkidega, on käsitletud p 3.3.1.2.

Eraldised 5 ja 7 jäävad II kategooria kaitsealuse linnuliigi, metsis (*Tetrao urogallus*), elupaika. Metsise ja tema elupaikade kaitse on tagatud siseriiklike õigusaktidega (sh LKS-ga, kaitse-eeskirjaga). Siseriiklike kaitsealade moodustamisel (sh piiride paika panemisel ja kaitsekorra määramisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluvate alade kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud. Kavandatavad raiealad jäävad siseriikliku kaitseala piiranguvööndisse, kus majandustegevus on lubatud (LKS § 31 lõige 1).

Eesti ohustatud liikide punase nimestiku andmetel kuulub metsis 2023. aasta hinnangu alusel kategooriasse "ohualdis". Nagu enamik liike, on metsis tundlik munemis- ja haudumisaegse häirimise suhtes. Metsise kaitse tegevuskava kohaselt on metsise põhiliseks häirimiseks paljunemisperioodil tehtavad metsatööd, trasside raied ning teised metsas tehtavad tööd, mis võivad viia pesitsuse ebaõnnestumiseni. Mängu-, pesitsuse ja poegade kasvatamise perioodiks on metsise puhul ajavahemik 1. veebruarist kuni 31. juulini. Sel perioodil elupaigas raietöödest hoidumine aitab vältida metsiste sigimisaegset häirimist ning pesade ja munade hävitamist ja tagada metsiste eduka pesitsemise. Tulenevalt LKS § 55 lõikest 6 on kaitsealuse loomaliigi isendi tahtlik häirimine paljunemise ja poegade kasvatamise ajal keelatud.

Metsise elupaikades on soovitatav säilitada suuremaid haralisi mände (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks), hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt kanaliste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele. Arvestades, et eraldistel 5 ja 7 kavandatavate sanitaarraiete korral puistud säilivad (lagedat ala ei teki), siis ei mõjuta raied metsise elupaika sellisel määral, et väheneks liigile elupaigana sobiva ala suurus kaitsealal või halveneks oluliselt elupaiga kvaliteet.

Alal ja selle vahetus mõjualas ei ole registreeritud muid maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid väärtuseid ega ka muid kaitstavaid loodusobjekte, mida raie mõjutaks.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatud raietel Põua kinnistul ei ole olulist mõju kaitse-eesmärkidele (sh kumulatiivset).

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga, MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Keskkonnaamet seab tingimuse raie teostamiseks vastavalt projekteeritava kaitsekorra eelnõule külmunud pinnasega. Kui pinnas seda võimaldab, võib kaitseala valitseja lubada puidu kokku- ja väljavedu kuiva ilmaga.

Metsa majandamise eeskirja § 7 kohaselt võib sanitaarraie korras raiuda:

- 1) surnud puid;
- 2) väliselt nähtava tüvemädanikuga ja tüvemädaniku tekitajate viljakehaga puid;
- 3) puid, millel on juurepessu kahjustusega seotud tugev vaiguvool;
- 4) tüvekahjuritest asustatud puid;
- 5) puid, millel enam kui pool võra on pöördumatult kahjustatud, ja kuiva ladvaga puid;
- 6) puid, millel on põlenud juurekaela piirkond ja selle ümbruses paiknev metsakõdu;
- 7) kuuski, mille koor on puiduni kahjustatud vähemalt 10% ulatuses tüve ümbermõõdust ja teiste liikide puid, mille koor on kahjustatud vähemalt 30% ulatuses tüve ümbermõõdust;
- 8) tormiheidet, tormimurdu ja tormi vaalitud puid ning lumemurdu ja lume vaalitud puid.

Metsa majandamise eeskirja § 6 lg 3 kohaselt ei tohi sanitaarraie käigus puistu täius langeda alla 30%, vastavalt projekteeritavale kaitsekorrale ei tohi sanitaarraie käigus puistu täius langeda alla 40%.

Aegjärgse raie puhul ei tohi lähtuvalt LKS § 14 lg-st 6 ja LKS lisast viia esimese järguga puistu I rinde täiust madalamale kui LKS lisas sätestatud (vt p 3.1.1).

LKS § 55 lõikest 6 lähtuvalt on keelatud kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal. Sellest tulenevalt tuleb metsise elupaigas raietööd teostada väljaspool paljunemise ja poegade kasvatamise perioodi, mis kestab 1. veebruarist kuni 31. juulini. LKS § 55 lg-st 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Soovitused lähtuvalt metsise elupaiganõudlusest:

- 1) säilitada suuremaid haralisi mände (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks);
- 2) hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt kanaliste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele.

Aegjärksel raiel tuleb langile jätta säilikipuid või nende püstiseisvaid osi kogumahuga vähemalt 20 tm/ha, mida ei koristata ja mis jäävad metsa alatiseks. Projekteeritava kaitsekorra kohaselt elustiku mitmekesisuse säilitamiseks tuleb raiel ühe hektari kohta jätta alles vähemalt 20 tihumeetrit kasvavaid puid või nende säilinud püstiseisvaid osi, mis ei kuulu koristamisele ja jäävad metsa alatiseks.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandatud raietel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku alale on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Äntu loodusala, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.

2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.

3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.

4. Tööde tegemisel keskkonnakaitse-õuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Eelhindamise otsus on koos metsateatise otsusega metsaregistris ning avalikustatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Ülle Visnapuu
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond